

Comment. In Danielem

- & vita in voluntate eius. Potest veri: Momentum in indignatione eius, & vita in benevolentia eius. Pro quo Hieronymus verrit: Ad momentum est ira eius, & vita in reprobatione eius. Pro ira est in Hebreo 12 Regach, quod momentum etiā Thre. 4. significat, ut Threnorū quarto: Quæ subuerit est in momento. Pagninus habet: Momentum est in furore eius, vita in voluntate eius. Paraphrasis Chaldaica habet: Vna hora indignatio eius, vita æterna bona voluntas eius. Vult diuinus vates significare, parum durare iram Dei aduersus homines, vitam autem quam eis largiri desiderat, æternam esse. Si à sceleribus nostris ad ipsum conuertimur, facile placatur. Quocunque enim die ingemuerit vera contritione peccator, amplius eius flagitorum, ut ipse Deus ait apud Ezechielē, non recordabitur.
- Ezec. 18** Non est homo super terram, qui sermonem tuum rex possit implere. In Chaldeo non est pronomen, tuum. Potest verti. Non est homo super terram, qui negotium regis possit indicare. Sed idem est sensus. Septuaginta habent: Non est homo in arida, qui possit verbum regis notum facere. Pro homine est in Chaldeo Anax, q̄ Hebraicē dicitur Αναξ Enux. Vnde Anox significat dolorem, afflictionem, & calamitatem, quod homo his plenus sit. Ideo ait Psalmographus 9. psalmus 9. Sciant gentes, quoniam homines sūt. Id intelligens Menāder: Hac duo, inquit, inseparabilia sunt, viuere & dolere. Anux significat violentum, & plenum dolore, vi Job 34. violenta sagitta mea absque villo peccato. Aci dicat. Vulnus meum plenum est doloribus, quod Deus mihi infligit absque vlo scelere meo.
- Sermo enim quem tu queris rex, grauis est. Septuaginta habent: Sermo quem rex interrogat, grauis est. Potest veri: ratus est, aut inueni difficultas. Nā in Chaldeo est: Ηγετης Iaccirah. Verbum Hebraicum est: Ιακαρ, quod significat rarum esse, pretiosum esse, honorabile esse, afflīmare, & preuum ponere: vti Esaias 43. Ex Hierou-
- quo honorabilis factus es in oculis meis. Quod potest verti: Ex quo pretiosus factus es. Pro estimare, quod alij dicunt ap pretiare accipitur capi. Zachariæ 11. Decorum preuum, quo appretiatus sum a vobis. Verba sunt Christi decorum preuum ironice vocantis triginta illos numeros argenteos, quibus Iudæi illum emerunt. Verba Zachariæ sunt: Appenderunt mercedem meam triginta argenteis. Et dixit dominus ad me, proice illud ad statuariū, decorum preuum, quo appretiatus sum ab eis. Et tuli triginta argenteos, & proiecililos in domum domini ad statuariū. Quorum verborum hic est sensus. Emerunt me, ait Christus, triginta argenteis. Et ait Zacharias: Dixit dominus ad me, fac in visione prophetica, quod facturus est Iudas proditor, proice mercedem illam, hoc est triginta illos argenteos ad figulim seu statuariū, qui ex argilla statuas facit; & alia opera. Ideo, vt ex illis ematus ager figuli. Proice, inquit, magnificum & decorum preuum illud, quo me appenderunt. Tunc ego, ait diuinus vates, in visione illa imaginaria culi triginta illos argenteos, & proiecili illos in templū ad emendum agrum figuli. Hac est huius orationis explanatio. Diuus Matthæus vbi literis mandauit Iudea desperationē, & argenteorum quibus dominata vendiderat, proiectionem in templū, quibus emptus est ager figuli in peregrinorū se pultrum, adiecit: Tunc impletum est, qđ dictum est per Ieremiam prophetam dicentem: Et acceperunt triginta argenteos preuum appretiari, quem appretiauerunt a filiis Israël, & dederunt eos in agrum figuli, sicut constituit mihi dominus. Hęc verba aliquam habent similitudinem cū verbis Zachariæ. Sed mirum est videre, quam diuersè ea citauerit Euangeliū. Sunt, qui existimant, non esse Zachariæ te llominum illud citatum, nam euangelista ait: Quod dictum est per Ieremiā prophetam, Zachariæ vero non meininit. Et aiunt locum citatum ab euangelista esse apud Ieremiam capite trigesimo secundo, vbi ha ait: Intellexi autem, quod verbum domini esset: & emi agrum ab Hana-

Mat. 7.

Iere. 32.